

NIEUWSBRIEF

november 2024

Agenda

DINSDAG 5 NOVEMBER 19.30 - LEDENVERGADERING IVN

Presentatie Verrekijershop 19.30 uur ook voor KNNV-leden

De IVN ledenvergadering vindt plaats op dinsdag 5 november om 19.30 uur in het Duurzaamheidscentrum. Op 22 oktober heeft u de stukken voor deze vergadering ontvangen via e-mail.

De agenda is gewijzigd: om 19.30 uur vindt de presentatie plaats door de Verrekijershop en vanaf 20.30 uur start het huishoudelijke deel van de vergadering.

De presentatie van de Verrekijershop uit Beilen is ook toegankelijk voor KNNV-leden. Marloes Britstra geeft voorlichting over welke kijkers er zijn en welke je het beste kunt gebruiken voor een bepaald doel.

Tijdens de bijeenkomst laat Marloes diverse soorten kijkers zien, waaronder dichtbij-kijkers, telescopen en wildcamera's. Ze praat ons bij over de nieuwste technische ontwikkelingen. Uiteraard is er ruimte om al je vragen te stellen. Komt je ook?!

ZATERDAG 9 NOVEMBER - MICROSCOPIEDAG IVN-KNNV ASSEN

Altijd al eens door een microscoop willen kijken? Natuurorganisatie IVN-KNNV Assen doet zaterdag 9 november mee aan de tweede microscopiedag in Drenthe en Groningen. Tussen 11.00 en 16.00 uur staat, in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen, een aantal microscopen en binoculairs klaar in het Duurzaamheidscentrum in het Asserbos. Leuk voor jong en oud.

Met een microscoop kun je bijvoorbeeld kleine algjes en beestjes in een druppel vijverwater bekijken, die te klein zijn om met het blote oog te zien. Een binoculair is een soort vergrote loep waar je met twee ogen tegelijk doorheen kijkt. Hiermee kun je bijvoorbeeld insecten beter bekijken. Neem vooral zelf iets mee om onder de microscoop of binoculair te bekijken. Er is deskundige begeleiding aanwezig.

Vorig jaar was het 70 jaar geleden dat Frits Zernike, professor aan de Rijksuniversiteit Groningen, de Nobelprijs voor natuurkunde won omdat hij de fasecontrastmicroscoop had uitgevonden. Fasecontrast is een speciale manier van belichten van een microscopiepreparaat. Ter gelegenheid daarvan werd in 2023 in de provincie Groningen de 70-microscopendag georganiseerd. Dit jaar wordt dit evenement herhaald en doet ook Drenthe mee.

Datum & tijd: Zaterdag 9 november, 11.00 uur tot 16.00 uur

Locatie: Duurzaamheidscentrum, Bosrand 2, 9401 SL Assen

Kosten: Gratis

Aanmelden: Niet nodig

DINSDAG 12 NOVEMBER - LEZING 'WOLF EN MAATSCHAPPIJ', ANDRÉ DONKER

Onze maatschappij is er wellicht nog niet helemaal klaar voor, maar wolven voelen zich hier inmiddels wel thuis. Op uitnodiging van natuurorganisatie IVN-KNNV Assen komt André Donker dinsdagavond 12 november vertellen hoe wolven door de eeuwen heen wisten te overleven en hoe ze zich uiteindelijk weer in ons land gevestigd hebben. Hoe is de wet- en regelgeving rond de wolf, hoe jagen ze eigenlijk en waar komen ze nu vandaan? André Donker neemt ons in deze lezing mee in het leven van de wolf in Nederland.

André Donker is zelfstandig wildlife docent en werkte eerder bij Natuurmonumenten. Hij was gastboswachter in tv-programma's als Vroege Vogels, Puur Natuur, RTL-Late Night en Klokhuis. Begin dit jaar verscheen zijn nieuwste boek met de titel Wolf en maatschappij. Op zijn website schrijft hij "Ik heb dit boek geschreven voor zowel voor- als tegenstanders van de wolf, maar ook voor bestuurders, houders van dieren en politici. Ik hoop dan ook met dit boek een brug te kunnen slaan in het soms felle debat tussen de voor- en tegenstanders van wolven en hoop dat het mag aanzetten tot meer wederzijds begrip en respect!" Na afloop van de lezing is het boek te koop. Het kost gewoonlijk €17,50 maar is op deze avond verkrijgbaar voor €15,-. De lezing start om 19.30 uur in het Duurzaamheidscentrum in het Asserbos. Deelname kost €2,50 voor leden van IVN-KNNV Assen en €5,- voor niet-leden (contant of pin). Opgave verplicht via activiteiten@ivnassen.nl.

Foto: Shutterstock

Inmiddels is de lezing helemaal volgeboekt, alle 60 plaatsen zijn bezet.

Datum & tijd: Dinsdag 12 november om 19.30 uur

Locatie: Duurzaamheidscentrum, Bosrand 2, 9401 SL Assen

Kosten: €2,50 voor leden IVN-KNNV Assen en €5,00 voor niet-leden (contant of pin)

Aanmelden: activiteiten@ivnassen.nl

ZATERDAG 16 NOVEMBER - SAMEN MEER BEREIKEN DAG IVN REGIO NOORD

Een inspiratiedag voor IVN-leden in Groningen, Friesland en Drenthe

Heb jij je al aangemeld?

Na een succesvolle editie in 2023, organiseren we op zaterdag 16 november a.s. opnieuw een gezellige en inspirerende dag voor (actieve) IVN-leden. Maak een kletspraatje of wissel ervaringen uit met leden uit de drie noordelijke provincies. En doe een interactieve workshop over communicatie, het activeren van (nieuwe) leden, het betrekken van jongeren en/of (nieuwe) kinderactiviteiten.

Nog niet aangemeld? Doe het dan nu (of in ieder geval vóór 4 november) via:
<https://www.ivn.nl/provincies/groningen/samen-meer-bereiken-dag-2024/>.

Programma

- Ontvangst & Opening
- Leren van en met elkaar (ronde 1)
- Heerlijke vegetarische lunch
- Leren van en met elkaar (ronde 2)
- Afsluiting

Je kunt kiezen uit de volgende workshops:

Communicatie (Robin van Gammeren, Anja Dijkstra – IVN, communicatie regio Noord)

Ben je benieuwd hoe jullie activiteiten (nog) meer aandacht kunnen krijgen, ook buiten je eigen ledenkring. Heb je vragen over social media? Of wil je weten wat er vanuit IVN beschikbaar is om je hierbij te helpen? Robin en Anja delen graag hun expertise en helpen graag.

Expeditie 'nieuwe' gezichten (Linda Prosé)

Ben je op zoek naar mensen die excursies willen verzorgen, zoek je iemand die de website kan

beheren of juist iemand die handig is met financiën? Ga dan o.l.v. Linda op expeditie, speel het spel Jam Cultures en doe nieuwe inspiratie op om huidige en/of nieuwe leden te activeren.

Jongeren betrekken (vervolg 2023) (Britt Prakken - IVN Jongeren, IVN Natuurschool en Scouting)

Bij jongeren tussen de 18 en 30 jaar zit onwijs veel energie op het gebied van natuur en duurzaamheid. Maar hoe bereik je deze jongeren? Welke activiteiten zijn passend en hoe kun je ze betrekken bij een IVN campagne als de Sloopjesdagen? Britt gaat graag met jullie in gesprek.

Boeiende Bomen (Lysbet Hoekstra – Hoekstra Natuur Educatie, IVN Leeuwarden)

Door met andere ogen naar iets te kijken (bv. bomen), kom je vaak tot nieuwe ideeën voor een leuke (jeugd)activiteit. Tijdens deze workshop ga je zelf aan de slag met verf en materialen uit de natuur en is er tegelijkertijd ruimte om ideeën voor (jeugd)activiteiten te bedenken en uit te wisselen.

We zien je graag op zaterdag 16 november!

Anja Dijkstra, Linda Prosé, Diana Speelman, Monique Winters
Team Vrijwilligers IVN regio Noord

Datum & tijd: Zaterdag 16 november, 10.00 tot 15.30 uur

Locatie: Nieuw Allardsoog

Indien je belangstelling hebt om te carpoolen naar de bijeenkomst, stuur dan een mail naar secretaris@ivnassen.nl (Herman Spoelstra).

ZATERDAG 28 DECEMBER - EINDEJAARS PLANTENJACHT ASSEN OOST

Ga je mee op jacht naar wilde planten die in de winter bloeien? Op zaterdag 28 december gaat de Plantenwerkgroep van natuurorganisatie IVN-KNNV Assen op zoek naar bloeiende planten. Vinden we dit jaar bijvoorbeeld weer de witte dovenetel of een bloeiende hazelaar? Iedereen is welkom om mee te zoeken; kennis van planten is niet nodig. We verzamelen om 10 uur op de parkeerplaats van Sporthal De Spreng, Vredeveldseweg 57 in Assen. We gaan ongeveer 2 uur op pad. Aanmelding is niet nodig en deelname is gratis. Floron, de landelijke organisatie voor onderzoek en bescherming van wilde planten, organiseert de Eindejaars Plantenjacht deze winter al voor de 11^e keer. Vorig jaar eindigde de witte dovenetel op nummer 10 van de meest gevonden bloeiende planten.

Datum & tijd: Zaterdag 28 december, 10:00 tot ongeveer 12:00 uur

Startpunt: Parkeerplaats sporthal De Spreng, Vredeveldseweg 57, 9404 CC, Assen

Oproepen

ZIN OM MEE TE GAAN NAAR NIVONHUIS 'DE BOSBEEK' OP DE VELUWE?

Het idee is ontstaan om met KNNV en IVN Assen in de zomer van 2025 een lang weekend naar het Nivonhuis 'De Bosbeek' in Bennekom te gaan.

Het natuurvriendenhuis 'De Bosbeek' ligt midden in het bos. In de omgeving vind je ook oud agrarisch gebied met blauwgrasvelden en mooie uitzichten vanaf stuwwallen. Excursies door de natuur staan uiteraard op het programma tijdens het weekend. Daarnaast is een bezoek aan een museum, bijvoorbeeld Kasteel Doorwerth, een mogelijkheid.

De bedoeling is dat we van **vrijdagmiddag t/m zondagmiddag** op pad gaan in de maand **juli of augustus**. Dat is afhankelijk van de voorkeur van degenen die belangstelling tonen voor dit uitje.

Het ledentarief voor twee overnachtingen is **€49,90 p.p.** (incl. toeristenbelasting). Voor IVN- en KNNV-leden en hun partner is het ledentarief van toepassing.

Een reisgenoot die geen IVN-, KNNV- of Nivonlid is betaalt €73,30 euro (incl. toeristenbelasting).

Wil je graag alleen op een kamer, dan betaal je geen toeslag.

Voor ontbijt, lunch, diner en het afwassen gaan we samen zorgen. Dat is toch gezellig om samen te doen? En je leert elkaar daardoor beter kennen. De kosten voor eten en drinken zullen worden gedeeld (dat zijn dus extra kosten).

Het is een 'doe het zelf hotel', met eenvoudige kamers en bedden. De douches en toiletten zijn op de gang. Verwacht wordt dat je je kamer schoon oplevert.

Mail **uiterlijk 17 november** aan secretaris@ivnassen.nl of je belangstelling hebt om mee te gaan.

Geef in de mail aan:

- Je naam en of je IVN of KNNV lid bent.
- Ga je samen? Neem je je partner of een reisgenoot mee en wat is zijn/haar naam?
- Is je reisgenoot lid van KNNV, IVN of Nivon?
- Welke maand heeft je voorkeur: juli of augustus? Kun je beide maanden geef dat dan aan.
- Wil je mee helpen om het weekend te organiseren?

Eind november geven we aan of het uitje door gaat en voor welk weekend we een optie hebben genomen. Daarna kun je je definitief opgeven. Voor vragen kun je je wenden tot Herman Spoelstra via secretaris@ivnassen.nl

EERSTE AANKONDIGING SNERTWANDELING ZATERDAG 11 JANUARI 2025

KNNV'ers en IVN'ers zijn wel bekend met de jaarlijkse snertwandeling: een gezamenlijke bijeenkomst van leden van de KNNV Assen en IVN Assen. Deze bijeenkomst bestaat uit een wandeling en een afsluitende gezellige nuttiging van een warme bord soep (met name snert, maar vegetarisch kan ook) in een lokaal Drents etablissement.

Jan Dekker, Henk Stenveld en ik (Dick Vuijk) zijn nu al druk bezig de snertwandeling 2025 te organiseren. De plaats is nog niet vastgesteld; wel de datum: zaterdag 11 januari 2025! Noteer dit dus als je denkt hieraan mee te willen doen.

De wandeling is voor de leden van KNNV/IVN-Assen, maar de leden kunnen ook invité's meenemen (levenspartners, familieleden, vrienden enzovoort).

We zullen waarschijnlijk een kleine bijdrage vragen voor deze dag. De hoogte hiervan is nog niet bekend maar zal weinig afwijken van hetgeen we dit jaar gevraagd hebben (€7,50 voor leden en €12,50 voor geïnviteerde niet-leden). Maar nogmaals: voor de 2025 snertwandeling moet dit nog vastgesteld worden.

De snertdag 2025 houden we eerder dan in 2024 (toen begin februari; nu 11 januari) - dit omdat de snertwandeling een echt winter-ding is, bij voorkeur in de sneeuw, vriezend en onder een strakblauwe hemel. Om die reden zou het wel fijn zijn om nu al te horen wie mee wil doen - graag een e-mail naar mij (Dick Vuijk): penningmeester@assen.knnv.nl. In de nieuwsbrief die begin december gestuurd wordt komen de praktische details als waar, wanneer, lokale restaurant enzovoort.

Dick Vuijk, Jan Dekker & Henk Stenveld

EERSTE AANKONDIGING OPRICHTING MOSSENWERKGROEP EN KORSTMOSSENWERKGROEP

Komende winter starten we met een werkgroep voor mossen en een werkgroep voor korstmossen. De activiteiten voor de korstmossenwerkgroep zijn gepland voor januari, die van de mossenwerkgroep in februari/maart. Hierover zal in de volgende nieuwsbrief uitvoeriger bericht worden. Het zou echter wel nuttig zijn om nu al de belangstelling te peilen. Derhalve wil ik vragen of mensen die *in principe* belangstelling hebben dit nu al aan mij door te geven op mijn mailadres (post@dickvuijk.nl). Ik begrijp dat er nog vele vragen zijn als hoe, wat wanneer enzovoort. Daarom voorsnog "in principe".

Er is al wel een voorproefje: Op zondag 15 december om 11:00 uur gaan we het voorkomen van korstmossen in het centrum van Assen bestuderen (nader bericht volgt in de volgende nieuwsbrief). Dit in kader van het landelijke project korstmossen en stadsklimaat van het BLWG (Bryologische en Lichenologische Werkgroep), de Hortus Leiden en Naturalis. Dat we het op zondag doen is omdat we dan overdag rustig kunnen werken.

Het aardige is dat je hiervoor geen kennis van korstmossen hoeft te hebben! Met een simpele zoekkaart bevattend een sterk vereenvoudigde indeling van korstmossen kunnen we direct aan de slag gaan. Wil je hierover meer weten zie dan: <https://www.verspreidingsatlas.nl/projecten/blwg/stadskorstmossen/>.

Dick Vuijk

Gestippeld schildmos
Punctella subrudecta

Foto Dick Vuijk

Viertandsmos
Tetraphis pellucida

Foto: Dick Vuijk

Verslagen

REGIODAG IVN DRENTHE BIJ PROEFTUINEN FREDERIKSOORD 12 OKTOBER

Voorheen werden Regio Dagen van IVN Drenthe alleen t.b.v. bestuursleden georganiseerd, dit jaar ook voor actieve leden. Prima idee, gezien de mooie opkomst. Wel viel mij op dat veel van de aanwezigen, zij het grijs van haar, nieuwe aanwas van de Natuurgidsenopleidingen waren. Linda Prosé en Diana Speelman, van de betaalde poot van het IVN, waren organisatoren/gastvrouwen. De bijeenkomst werd gehouden in de A&O Kas bij De Proefkolonie in Frederiksoord. Aan de inwendige mens werd goed gedacht, we kregen lekkers bij de koffie en een uitgebreide vegetarische lunch, met Michelinster-waardige champignonsoep. Je kon kiezen uit vier workshops: Kinderen en Jongeren, Gidsen voor Gidsen, Mindfulness en Wandelcoaching. De laatste twee zijn helemaal in de geest van deze tijd. Zelf voegde ik mij bij het

groepje 'Gidsen voor Gidsen', georganiseerd door in juni 2024 afgestudeerde gidsen van IVN Westerveld, de gastgeveergemeente.

De aftrap was al origineel, doordat wij in groepjes werden ingedeeld, aan de hand van uitgereikte dennenappels van diverse formaten: van kingsize tot mini. Vervolgens gingen we naar het Sterrenbos waar we een toelichting op de excursie kregen in de 'droge kom', in tegenselling tot de 'natte kom', een eindje verderop. Daar staat een imposante beuk. Er werd een boekje getoond over het Sterrenbos Frederiksoord.

We kregen het verzoek om 10 minuten in stilte te wandelen; na afloop werd deze ervaring geëvalueerd. De volgende opdracht was om binnen een afgezet gebied naar diersporen te zoeken. Er werden onder andere een hulstmineerder, lensgalletjes en een eiken galappel gevonden (dit appeltje werd ontmanteld), evenals veertjes,

vogelpoep et cetera. Een leuke en verrassende taakstelling!

Voor de volgende opdracht, konden wij een halfedelsteentje uit een 'schatkistje' selecteren, om daarbij passende kleuren in de natuur te zoeken/vinden. Wij kregen ook de tip om kinderen met een lege eierdoos op pad te sturen, om allerlei plantjes in te verzamelen ter bestudering en identificatie. Mijn inbreng bestond eruit, dat het tijdens een excursie met kinderen, een goed idee is om hen zelf aan het woord te laten. Dit idee kwam jaren geleden bij mij op tijdens het gidsen bij de camping De Berenkuil in Grolloo. Ze leren op school immers ook over de natuur en vinden het doorgaans fijn om hun kennis te delen.

We kregen ook wat historische informatie over François van Westerbeek, die in 1818 het bos had aangeplant. Waar nu een laagte in het bos was, liep vroeger een stroom. Het Sterrenbos van Frederiksoord is met zijn hoge/oude bomen, gevarieerde vegetatie en

niveaunderschillen, een mooie excursie- en wandelplek.

Tot slot kregen wij kaartjes aangeboden die de deelnemers motiveerden om de zintuigen (onder andere proeven, ruiken, voelen) te gebruiken op een open plek in het bos, waar weinig platgetrapt kon worden. Onderweg vielen er ook aardig wat mooie paddenstoelen te bewonderen (onder andere aardappelbovist, amethyst/rode kool-, reuzen-, vliegenschwam, zwavelkopjes) en werden ook dubbelloofvarens gespot.

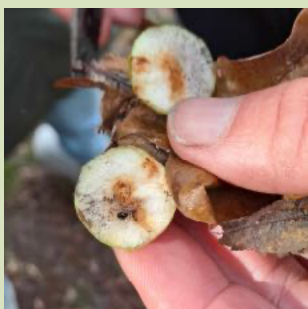
Na terugkomst bij de Tuinen van de Proefkolonie, behorend bij de Koloniën van Weldadigheid (Frederiksoord, Veenhuizen, Wortel et cetera), werd er ter afsluiting van de wandeling een gedicht van P.C. Bloem gelezen 'Wat is natuur nog in dit land...'. Wij konden terugkijken op een aangename en leerzame rondleiding.

In de A&O kas wachtte ons een pompoensoep en een paddenstoelensoep (waarin heel wat te determineren viel), en een oog- en smaakpapillenstrelende vegetarische lunch op een buffettafel in een Bohémien-achtig interieur (brocante).

In 2025 wordt de Regio Dag IVN Drenthe vermoedelijk gehouden bij de IVN-afdeling van Borger-Odoorn, die dan haar 10-jarig jubileum viert.

Veel dank aan de organisatoren - Linda Prosé en Diana Spielman - en aan de pas gecertificeerde IVN-gidsen van de Gemeente Westerveld, voor deze educatieve en plezierige voormiddag in de natuur!

Ireen W. van der Knoop,
natuurgids bij IVN KNNV Assen

Op één na zijn alle amanieten (dodelijk) giftig

■ Keizeramaniet werd in Romeinse Rijk beschouwd als godenspijs

Het eten van een vliegenzwam (rood met witte stippen) veroorzaakt hallucinaties. Het is een paddo. Gele knolamaniet, grauwe amaniet, panteramaniet en vooral de groene knolamaniet zijn giftig. Het eten van een kwart van de hoed van de groene knolamaniet is dodelijk.

HERO MOORLAG

Maar er is één amaniet die bijzonder goed eetbaar is en heel smakelijk, Amanita caesarea, keizeramaniet of Caesars paddenstoel. Hij groeit in bossen rond de Middellandse Zee, maar ook in Oost-Europese landen. Ik vroeg vriend Ivan Milan in Slowakije om een foto. Hij schakelde zijn vriend Vincent Kabat in Bratislava in.

Vincent stuurde een foto van een prachtige forse keizeramaniet. Voor de Romeinse adel, waaronder keizers, was de combinatie keizeramaniet met eekhoornjesbrood een favoriete maaltijd, godenspijs. Toch

werd deze combinatie, door toedoen keizerin Agrippina, op 13 oktober van het jaar 54, keizer Claudius fataal.

De moord op Claudius

Agrippina was de vierde vrouw van Ceasar Claudius. Zijn eerste drie huwelijken waren een ramp. Hij had één vrouw laten executeren. Agrippina haalde Claudius over haar zoon Nero te adopteren als zijn biologische zoon en troonopvolger. Toen wilde ze haar man kwijt ten behoeve van haar zoon. Ze maakte zijn favoriete maaltijd van keizeramanieten en boleten. Claudius was gewend eerst iemand anders te laten proeven van een maaltijd, bang als hij

Keizeramaniet, zeer smakelijk. FOTO VINCENT KABAT

was te worden vergiftigd.

Agrippina begon te eten, dus dacht Claudius dat de maaltijd veilig was. Hij wist echter niet dat Agrippina twee porties had gemaakt, zorgvuldig gescheiden van elkaar. In de portie op het bord van Claudius had ze onzichtbaar giftige paddenstoelen toegevoegd, in kleine snippers. Naar alle waarschijnlijkheid zijn dat

stukjes geweest van een halve hoed van de dodelijk giftige groene knolamaniet. Op de avond van 13 oktober in 54 heeft de keizer daarvan niets gemerkt.

De ellende na het eten van groene knolamaniet begint twaalf uur later: buitengewoon hevige buikpijn, darmkrampen, braken en diarree. Zijn lijfarts probeerde Claudius nog

meer te laten braken door hem een veer in de keel te steken. De punt van de veer was echter ook door Agrippina vergiftigd. Lever en nieren van de keizer waren toen al onomkeerbaar door het gif alfa-amanitine en zeven andere toxinen van groene knolamaniet, waaronder phallotoxinen, aangetast.

Na enkele dagen stierf Claudius en werd Nero uitgeroepen tot keizer. Hoewel hij populair was bij het gewone volk, ontpopte Nero zich als wrede christenvervolger. Hij liet christenen letterlijk voor de leeuwen werpen in het Colosseum.

Paddenstoelencultuur

Het gebruik van paddenstoelen is heel oud. Ötzi, de 5000 jaar oude ijsmummie die in 1991 in een smeltende gletsjer in de Ötztaler Alpen werd gevonden, had een tonderzwam bij zich om vuur te maken en een berkenzwam als ontstekingsremmer. Door de eeuwen heen gebruikten veel volken paddo's om high te worden.

In onze Gouden Eeuw kwamen veel buitenlanders naar het rijke Nederland. Ze namen hun gewoonten mee, ondermeer het eten van paddenstoelen: morieljes, melkzwammen, eekhoornjesbrood, keizeramaniet, weidechampignon en truffels. Artsen waarschuwden voor giftige soorten: „Sommige paddenstoelen kun je maar één keer eten!” Die soorten kregen namen als duivelsbrood en duiveltjesvreten.

Zwammen waren vreemde 'planten'. Zo stond er niets in het bos en dan opeens tientallen. Met name de heksenkring was verdacht. Toch staan er recepten van paddenstoelen in kookboeken uit de zeventiende eeuw. Men gebruikte vooral boleten, morieljes en cantharellen als smaakbommetjes in eierkoecken, soepen en pasteien.

Nu is het gewoon paddenstoelen uit het bos te halen. Er is zelfs nog een redelijk eetbare amaniet, de parelamaniet, althans als je die op een speciale manier kookt. Begin er maar niet aan. Oesterzwammen, champignons en shi-takes van de supermarkt zijn beter.

Groene knolamaniet is dodelijk. FOTO HERO MOORLAG

Eekhoornjesbrood, middenberm Zuidwoldigerweg FOTO HERO MOORLAG

Jeneverbesgilde Drenthe bestaat twintig jaar en boekte succes

ALBERT KERSSIES

Ruim twintig jaar geleden kwam een alarmerend rapport uit over de slechte toestand van de jeneverbes in Nederland. Er kwamen bijna nergens jonge struiken voor.

Een aantal natuurliefhebbers in Drenthe hebben toen het Jeneverbesgilde opgericht met als doel de situatie in onze provincie goed te verkennen en zonodig werkzaamheden te verrichten die de vitaliteit van de jeneverbes ten goede komen.

Jeneverbesbrigades

Inmiddels zijn we 20 jaar verder en is er veel kennis opgedaan en werk verzet. In die twintig jaar is de vitaliteit van de jeneverbes verbeterd en zijn er op een aantal plaatsen redelijk veel jonge struiken gaan groeien.

De toekomst voor de jeneverbes in Drenthe ziet er minder zorgelijk

uit dan in 2004 leek. Per natuurgebied zijn er overigens grote verschillen in het aantal jonge struikjes. De oorzaak daarvan is niet altijd gemakkelijk te achterhalen. De eerste jaren heeft het gilde zich vooral gericht op het verhogen van kennis en werd regelmatig de publiciteit gezocht. Ook werd er geld gezocht voor wat grootschaliger onderzoek en projecten.

In 2008 kreeg het jeneverbesgilde de AD-natuurprijs, voorwaar een mooie erkenning voor dit burgerinitiatief. Het blijft noodzakelijk om de voor Drenthe karakteristieke struik volop in het licht te zetten, want in de schaduw lijdt ze een kwijnend bestaan. Inmiddels zijn 16 brigades in Drenthe werkzaam.

In de wintermaanden voeren ze wekelijks werk uit om de groeiomstandigheden van de jeneverbes te verbeteren. Deze brigades vormen nu de kern van het werk van Jene-

verbesgilde Drenthe. Regelmatig bezoeken we terreinen van andere gilden om te zien welke maatregelen bij hen tot succes leiden. Ook wordt er jaarlijks voor de brigadeleden een avond georganiseerd om elkaar verdere kennis bij te brengen.

Jubileumuitje

Het 20-jarig bestaan is bescheiden gevierd. Met een bus vol 'harde werkers' hebben we begin oktober een bezoek gebracht aan het Wacholderhain nabij Haselune.

Een prachtig jeneverbesengebied op een rivierduin van de Hase. Het is een zogenaamde 'koeweide' waar al eeuwen bewoners van het dorp het recht hebben om vee in te scharen. Nu lopen er regelmatig een schaapskudde en konikpaarden. Het onderhoud wordt uitgevoerd door een groep lokale mensen, middels een burgerinitiatief.

Als gilde hebben we al jarenlang

Mantingerzand met heide en jeneverbessen. FOTO ALBERT KERSSIES

contacten met hen en bezoeken elkaars terreinen. Op deze dag werden we ontvangen door hun voorzitter

en de wethouder. We kijken terug op een boeiende, leerzame en zeer gezellige dag.

EINDE NIEUWSBRIEF

Kopij voor de volgende nieuwsbrief vóór 26 november 2024 sturen naar:

nieuwsbriefivn-knnv@ivnassen.nl

Graag met vermelding van het onderwerp van uw kopij

KNNV afd. Assen
Secr. Henk Blouw
secr_assen@assen.knnv.nl

redactie
Theo de Grijs
Wouter Reckman

IVN Assen
Secr. Herman Spoelstra
secretaris@ivnassen.nl